

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи Н.В. Михальченко

«30» серпня 2023 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛІТЕРАТУРА АНГЛОМОВНИХ КРАЇН І ПЕРЕКЛАД**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

035 Філологія

035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - англійська

Освітня програма: Переклад

2023-2024 навчальний рік

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Солодка Анжеліка Костянтинівна, професор кафедри германської філології

РЕЦЕНЗЕНТ: М.В.Герін, Генеральний директор товариства з обмеженої відповідальністю «ТРАНСЛІНК-Україна»

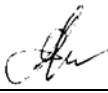
Програму схвалено на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 1 від 28.08. 2023 р.

Завідувач кафедри германської філології (Мироненко Т.П.)

Програму погоджено навчально-методичною радою філологічного факультету

Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Голова навчально-методичної комісії (Дем'яненко О.Є.)

Програму погоджено навчально-методичною радою університету

Протокол № 12 від 30.08.2023 р.

Голова навчально-методичної ради університету

Анотація

У процесі вивчення дисципліни «Література англomовних країн і переклад» студенти знайомляться із структурою та історичними закономірностями, формування й розвитком англomовної літератури, особливостями літературного процесу періодів від найдавнішого до сучасного, що становитиме важливу частину філологічної компетенції майбутнього перекладача. Після проходження курсу студенти зможуть характеризувати ідейно-художні особливості літератури певної доби з визначенням яскравих представників та їхніх творів; аналізувати ідейно-художню своєрідність літературних творів доби, їх філософську глибину та літературознавчу природу; виявляти стилеві домінанти вказаних періодів, обґрунтовувати художню своєрідність аналізованих творів (фрагментів творів) в оригіналі та перекладі; усвідомити специфіку розвитку літератури Англії та США, презентуючи й обґрунтовуючи власну думку англійською мовою.

Ключові слова: англomовна література, лінгвістичні, соціокультурні знання, перекладацька компетентність

Annotation

In the process of studying the discipline "Literature of English-speaking countries and translation", students get acquainted with the structure and historical patterns, the formation and development of English-language literature, the peculiarities of the literary process of the periods from the most ancient to the present, which will be an important part of the philological competence of the future translator. After completing the course, students will be able to characterize the ideological and artistic features of the literature of a certain era, identifying prominent representatives and their works; to analyze the ideological and artistic originality of literary works of the time, their philosophical depth and literary nature; identify the stylistic dominants of the specified periods, substantiate the artistic originality of the analyzed works (fragments of works) in the original and translation; to understand the specifics of the development of the literature of England and the USA, presenting and justifying one's own opinion in English.

Keywords:

English-language literature, linguistic, socio-cultural knowledge, translation competence

Вступ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Література англомовних країн і переклад» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 035.04 Філологія. Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська, за освітньо-професійною програмою «Переклад».

Предметом англомовна література, особливості літературного процесу періодів від найдавнішого до сучасного, літературний переклад.

Міждисциплінарні зв'язки: теоретична фонетика, теоретична лексикологія, теоретична граматики англійської мови.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1.1. *Метою* вивчення навчальної дисципліни є опанування базовими знаннями про структуру та історичні закономірності, формування й розвиток англомовної літератури, особливості літературного процесу періодів від найдавнішого до сучасного, що становитиме важливу частину філологічної компетенції майбутнього перекладача.

1.2. *Завдання курсу:* визначати основні чинники та передумови становлення літератури Англії та США певної доби від зародження до сучасних днів; характеризувати ідейно-художні особливості літератури певної доби з визначенням яскравих представників та їхніх творів, демонструючи здатність оперувати англомовним текстом; аналізувати ідейно-художню своєрідність літературних творів доби, їх філософську глибину та літературознавчу природу; виявляти стильові домінанти вказаних періодів, обґрунтовувати художню своєрідність аналізованих творів (фрагментів творів) в оригіналі; усвідомити специфіку розвитку літератури Англії та США, презентуючи й обґрунтовуючи власну думку англійською мовою; здійснювати літературний переклад англомовних текстів.

Відповідно до Стандарту вищої освіти України за спеціальністю «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що був затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 869 від 20 червня 2019 р., кінцеві вимоги до рівня знань та вмінь випускника-філолога експлікуються в набутих ним протягом навчання компетентностях.

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 14. Використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Література Англії: від витоків до кінця 19 ст.

Тема 1. Рання Англійська література. Поезія. Перша поетична поема “Беовульф”. Перші англійські легенди. Хроніки та манускрипти. Байка. Романси.

Тема 2. Англійська література у період 700-1480 років. Поетична діяльність Дж. Чосера. Література періоду Відродження (1480-1600 років). Томас Мор і його «Утопія». Крістофер Марло та інші драматурги – попередники Шекспіра. Творчість В. Шекспіра. Розвиток драми і театру.

Тема 3. Англійська література періоду 1600-1660 років. Література періоду Реставрації та Просвітництва (1660-1780 років).

Кредит 2. Англійська література періоду Романтизму та критичного реалізму.

Тема 4. Англійська література періоду Романтизму (1780-1830 років). Поняття романтизму. Поезія (В. Блейк, В. Вордсворт, Дж. Г. Байрон, Дж. Кітс та ід. Розвиток жанру історичного роману.

Тема 5. Англійська література критичного реалізму. Поняття реалізму. В. Теккереї та Ш. Бронте.

Кредит 3. Література США : 17 — 19 ст.

Тема 6. Американська література періоду 1600-1750 років. Література нової вільної нації (1750-1820 років). Розвиток журналістської літератури.

Тема 7. Романтизм та американське Відродження 1820-1865 років. Зародження детективної літератури. Психологічне оповідання Е. По. Творчість В. Ірвінга.

Тема 8. Реалізм та місцевий колорит американської літератури періоду 1865-1910 років. Творчість Ф. Купера.

Кредит 4. Література Модернізму та Постмодернізму. Література Англії у 20-21 ст.

Тема 9. Література Англії у 20 столітті. Поняття модернізм. Основні течії та напрями модернізму. Нове розуміння традицій у творчості Т. Еліота, Д.Г.Лоуренса. Втрачене покоління письменників. Р. Олдінгтон.

Тема 10. Література потоку свідомості. Стильові домінанти методу внутрішнього монологу. Творчість Дж. Джойса та В. Вульф.

Тема 11. Розвиток наукової фантастики. Традиції і перспективи фантастичної літератури. Художні досягнення Г. Веллса.

Тема 12. Розвиток драми. Традиції Ібсенівської драми. Інтелектуальна драма і творчість Б. Шоу.

Тема 13. Під знаком постмодернізму. Теоретичне ґрунття постмодернізму. Ознаки постмодернізму у творчості Дж. Фаулза.

Кредит 5. Література США у 20 — 21 ст.

Тема 14. Американський модернізм 1910-1950 років. Втрачене покоління письменників (Е. Хемінгуей).

Тема 15. Американська експериментальна драма 20 ст. Експресіонізм. Пластичний театр і творчість Т. Вільямса. Художні досягнення творчості Ю. Онїла та Е. Олбі. Американський постмодернізм.

3. Рекомендована література

Базова

1. M. Hekker, T. Volosova, A. Doroshevich. English literature. Ternopil: Karpyuk Publisher, 2011. Books 1,2.
2. The Great American Bathroom Book. – Salt Lake City: Compact Classics, Inc., 2003. – 575p.
3. The history of English language and literature: курс відеолекцій англійською мовою на каналі Youtube. URL.: <https://www.youtube.com/channel/UCiND6c4ozNNNoKAsP8covKgQ>
4. Дудченко М.М. Література Великобританії і США : навчальний посібник (англійською мовою). 2-е вид., доп. Суми: Університетська книга, 2021 Історія зарубіжної літератури: практикум для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузь знань – 03 «Гуманітарні науки», за освітньо-професійною програмою 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» : навч.-метод. посіб. / автори-укладачі: С. Д. Карпенко, О.О.Дем'яненко. Біла Церква, 2021. 240 с.
5. Історія перекладу та перекладацької думки: Англія, Німеччина, Америка, Україна : конспект лекцій / укладач А. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2018. – 87 с.
6. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література: Від античності до початку XIX ст.: Іст.-естет. нарис. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. - 360 с.
7. The Norton Anthology of English Literature. Volume 1. N.Y. – London: W.W. Norton and Company. 2586p.
8. The Norton Anthology of English Literature. Volume 2. N.Y. – London: W.W. Norton and Company. 2541p.

Додаткова література:

1. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. ред. Галича О. – К.: Либідь, 2006.
2. Літературознавча енциклопедія: У 2-х томах / Автор-укладач Ковалів Ю. І. – К.: ВЦ «Академія», 2007. – Т. 1, Т. 2.
3. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Гром'яка Р. Т., Коваліва Ю. І., Теремка В. І. – К.: ВЦ «Академія», 2006.

Інформаційні ресурси

<https://zarlit.com/> - Каталог авторів, письменників, поетів

<https://www.ukrlib.com.ua/world/> - Бібліотека зарубіжної літератури
<http://www.ae-lib.org.ua/> - Електронна бібліотека світової літератури
<http://lib.shiftcms.net/> - Українська та зарубіжна література.
Ресурси англійської поезії за авторами, творами, режим доступу:
http://rpo.library.utoronto.ca/display_rpo/timeline.cfm.
<https://www.englishhelp.ru/interesting/poetry.html>
<http://famouspoetsandpoems.com/letter/B>
<http://www.english-for-students.com/English-Poems.html>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік, екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання: контрольні роботи, самостійна робота студента, написання реферату, наукової статті, участь у конференції, створення індивідуального проєкту.